

همزمان با روز جهانی خانواده تشریح شد

ترس جوانان از ازدواج و مرضی به نام «خیانت»

عضو تیم تخصصی مشاوره ازدواج و زوج انجمن ازدواج و خانواده کشور، "به حداقل رسیدن میزان ازدواج" را تهدیدی برای نهاد خانواده در هر جامعه‌ای دانست و گفت: مسلماً در چنین شرایطی افرادی که ازدواج نکرده‌اند با توجه به نیازهای روانی، جنسی، جسمی و ... خود، مشکلاتی را در سطح جامعه برای خود و دیگران ایجاد کرده و اینگونه عملاً بقاء خانواده‌های تشکیل شده نیز تحت تاثیر همین مسائل و مشکلات به خطر می‌افتد.

به گزارش خبرنگاران جامعه گزارش خبر، دکتر حسین ابراهیمی مقدم استاد دانشگاه در گفت‌وگویی، در روز جهانی خانواده، اظهار کرد: در شرایط فعلی مشکلات اقتصادی به قدری هست که جوانان نگران‌اند چگونه امنیت اقتصادی خانه پدری را رها کرده و وارد زندگی جدیدی شوند که ممکن است معیشت آنها در آن دچار مشکل شود و از این رو از تشکیل خانواده و بر عهده گرفتن مسئولیت فرد دیگر هراس دارند.

موج ترس از ازدواج بین جوانان مرفه

این متخصص روانشناسی ادامه داد: در حال حاضر عده‌ای از جوانانی که تشکیل خانواده داده‌اند بیکارند و برخی هم که کار دارند عملاً درآمد مناسبی برای اداره خانواده ندارند، از سوی دیگر نیز جوانی که وضعیت اقتصادی خوبی هم دارد با همین موج همراه می‌شود و تصور می‌کند اگر ازدواج کند گویی کار بی‌قائده‌ای انجام داده است.

وی معتقد است که اگر چنین جوانی که وضع اقتصادی مناسبی دارد دچار مشکلات اخلاقی نیز شود می‌تواند بسیاری از نیازهای خود را خارج از چارچوب ازدواج و تشکیل خانواده به دست آورد و از این رو عملاً اقدامی برای ازدواج انجام نمی‌دهد. این امر تهدیدی برای تشکیل خانواده محسوب می‌شود و بیانگر "انحطاط فرهنگی و اخلاقی" است.

وی همچنین با اشاره به نقش والدین در ازدواج و تشکیل خانواده جوانان، این را هم گفت که خانواده‌های قدیمی‌تر و سنتی‌تر اکثراً آرزوی ازدواج فرزندان خود را مطرح می‌کردند اما اکنون بسیاری از خانواده‌ها، اعتماد به نفس تشکیل خانواده را از فرزندان می‌گیرند. از سوی دیگر برخی خانواده‌ها تمامی امور و مسائل فرزندان را به دوش کشیده‌اند و اینگونه فرزندان تعلیم و تربیت درستی برای ورود به زندگی جدید ندیده و ترس از ازدواج و تشکیل خانواده در آنها شکل گرفته است.

جوانان و غول ازدواج

ابراهیمی مقدم تصریح کرد: از سوی دیگر متأسفانه عمده بحث‌ها و گفتگوهای کارشناسی مطرح شده پیرامون تشکیل خانواده، به مباحث طلاق و مسائل و مشکلات ازدواج معطوف می‌شود و کمتر درباره زندگی‌های خوشبخت و خانواده‌های موفق صحبت شده است. همین امر منجر می‌شود افراد غولی از ازدواج در ذهن خود بسازند.

رقابت نامیمون فضای مجازی و شکل‌گیری داوطلبان خیانت

این عضو تیم تخصصی مشاوره ازدواج و زوج انجمن ازدواج و خانواده کشور، استفاده نادرست از فضای مجازی را از جمله مشکلات پیش روی نهاد خانواده دانست و افزود: در فضای مجازی به علت عدم وجود حریم‌های زندگی حقیقی، افراد خود را متفاوت از آنچه هستند معرفی می‌کنند. در بین افراد رقابتی برای نشان دادن فارغ از آنچه در دنیای حقیقی هستند شکل می‌گیرد و همین رقابت‌های نامیمون از افراد، داوطلبان بهتری برای برقراری روابط متعدد، خیانت‌ها، بی‌وفایی‌ها و ... می‌سازد.

به گفته وی، به نظر می‌رسد علیرغم نکات مثبت فضای مجازی، به دلیل عدم آموزش نحوه استفاده از این فضا، افراد در جهت بداخلاقی‌ها از آن استفاده کرده و در بسیاری مواقع زوجین کوچکترین مشکل نهاد خانواده را بهانه‌ای برای درد و دل کردن با سایر افراد در فضای مجازی قرار می‌دهند و همین امر زمینه ساز بسیاری از خیانت‌ها می‌شود.

این متخصص روانشناسی این را هم گفت که میزان بی‌وفایی و خیانت زوجین، مشکلی مختص خانواده‌های عصر حاضر نیست و مساله‌ای است که در گذشته نیز گزارش شده است.

تسری یافتن "خیانت" از مردان به زنان

این عضو تیم تخصصی مشاوره ازدواج و زوج انجمن ازدواج و خانواده کشور با اشاره به خیانت زوجین در خانواده‌های امروزی، تصریح کرد: آنچه در عصر حاضر نگران کننده است؛ تسری یافتن این بی‌وفایی‌ها و خیانت‌ها به سوی خانم‌ها است. اگرچه تمام مردان درگیر این امر نبودند اما در گذشته این امر نامبارک بیشتر در بین مردها دیده می‌شد، در حالی که امروزه تحت تاثیر عواملی نظیر تهاجم فرهنگی، بهم ریختگی فرهنگ‌ها، نبود خانواده‌های هسته‌ای، عدم تمرکز خانواده‌ها بر یکدیگر، فقر اقتصادی و مهاجرت، خیانت زناشویی و بی‌وفایی در میان زنان نیز در حال افزایش است که به شدت جای نگرانی دارد.

وی یادآور شد: نباید فراموش کنیم که خودخواهی‌های فزاینده‌ای با دلایل مختلف نظیر مرتفع شدن تمام نیازهای جوانان توسط خانواده‌ها، در نسل حاضر وجود دارد و از این رو آنها تصور می‌کنند محق هستند هرچه اراده می‌کنند بدست آورند درحالی که در زندگی مشترک زوجین باید با تلاش یکدیگر به اهداف خود برسند و از این مسیر لذت ببرند. همین امر نیز منجر به افزایش ناسازگاری‌ها و زیر سوال رفتن تعهد و وفاداری می‌شود.

عضو تیم تخصصی مشاوره ازدواج و زوج انجمن ازدواج و خانواده کشور با اشاره به نقش مرزهای ارتباطی میان افراد در حفظ نهاد خانواده، اظهار کرد: گاهی این ارتباطات صرفاً در محیط‌های کاری و محیط‌های امن با حفظ حد و مرزها رخ می‌دهد اما گاهی این مرزها شکسته شده و ارتباطات افزایش یافته و منجر به تشکیل ارتباطات پنهانی و ایجاد پایه خیانت‌ها، روابط خارج از منزل و مسائل این چنینی می‌شود.

به گفته این متخصص روانشناسی، بسیاری از مواقع افراد مطرح می‌کنند در عین حالی که همسر خود را دوست دارند وارد روابط مثلی می‌شوند و این دقیقاً همان سمی است که درخت پر بار زندگی مشترک و خانواده را به شدت دچار مشکل می‌کند.

تصور جا ماندن از "قافله" جوانی و جوانی‌های ناکرده، آغازی برای انحطاط

ابراهیمی مقدم تصریح کرد: در چنین مواقعی خانواده‌هایی که اصالت و ریشه خود را بیشتر حفظ کرده‌اند کمتر دچار مشکل می‌شوند اما واقعیت این است که آنقدر میزان فشار اطرافیان، فضای مجازی و دوستان ناخوشایند افزایش پیدا می‌کند که گاهی حتی افراد دارای زندگی سالم نیز به اشتباه تصور

می‌کنند از "قافله" عقب مانده و به اصطلاح "جوانی نکرده‌اند"، باید جوانی‌های نکرده را هرچه سریع‌تر آغاز کنند و همین امر مشکلات عدیده‌ای را بروز می‌دهد.

وی معتقد است که طلاق صرفاً معطوف به موارد ثبت شده در شناسنامه افراد نمی‌شود بلکه طلاق‌های اقتصادی (ناشی از مشکلات اقتصادی درون خانواده‌ها)، طلاق‌های جنسی (ناشی از مشکلات زوجین در روابط جنسی) وhellip نیز وجود دارد و آنچه امروزه متداول‌تر است "طلاق‌های عاطفی" است.

به گفته این متخصص روانشناسی، در طلاق‌های عاطفی زن و شوهر تنها در یک خانه زنده هستند و زندگی نمی‌کنند. در چنین شرایطی روابط عاطفی لازم و حتی هم‌کلامی آنها به حداقل می‌رسد و ممکن است مثل دو فرد غریبه با یکدیگر رفتار کنند. از این رو به علت عدم وجود روابط سالم عملاً خود را زن و شوهر نمی‌دانند و به خود حق می‌دهند بسیاری از کارها را انجام دهند و اینگونه است که خیانت پایه ریزی می‌شود.

ابراهیمی مقدم تصریح کرد: بسیاری از خانواده‌هایی که در طلاق عاطفی تن به خیانت نمی‌دهند نیز به احتمال زیاد به دلیل مسائل کمبود عاطفی و مشکلاتی از این دست دچار کمبود عشق، توجه، اعتماد به نفس و عزت نفس می‌شوند و اینگونه ساختار خانواده‌ها دچار مشکل می‌شود. توصیه می‌شود خانواده‌ها با کاهش حتی ذره‌ای محبت و توجه، سریعاً برای رفع مشکل به روانشناسان و مشاوران مراجعه کنند.

وی تأکید کرد: در محیطی که فرزندان حاضر هستند، نباید رفتارهایی سرد، خشمگینانه و پرخاشگرانه از خود بروز داد. طلاق عاطفی بیش از هرچیز به فرزندان آسیب می‌رساند چراکه آنها والدین خود را به عنوان یک الگویی می‌دانند که زندگی خود را بر همان اساس چارچوب بندی می‌کنند. کما اینکه علت ازدواج نکردن بسیاری از افراد و یا مشکل دار شدن ازدواج آنها، مشاهده رفتار نادرست والدین و خانواده نا به سامان آنها است.

واقعا طلاق نسبت به گذشته بیشتر شده؟

این استاد دانشگاه با اشاره به اهمیت دو معیار "میزان طلاق‌های ثبت شده" و "میزان لذت و خوشی تجربه شده بین زوجین" در بررسی تفاوت طلاق در عصر حاضر و ادوار گذشته، افزود: بسیاری معتقدند هرچند طلاق در شناسنامه ثبت می‌شود و در گذشته ثبت طلاق کمتر بوده است اما لزوماً پدران و مادران ما زندگی شادتر و خوشبخت‌تری را تجربه نکرده‌اند. چه بسا بسیاری از آنها حداقل نقشی در انتخاب همسر داشته‌اند و بعضاً تا پایان عمر لذت‌های طبیعی زندگی زناشویی را تجربه نکرده‌اند. از این رو هرچند در حال حاضر با افزایش مشکلات اقتصادی، اجتماعی، روانی و حتی چشم و هم چشمی‌ها به نظر می‌رسد عدم رضایت خانواده‌ها بیشتر شده است اما برای بیان اینکه طلاق در عصر حاضر نسبت به ادوار گذشته بیشتر شده است یا خیر؛ نیازمند بررسی بیشتری هستیم.

"انتخاب خوب" مولفه نخست بقاء خانواده

ابراهیمی مقدم در ادامه به بیان مولفه‌هایی برای بقاء خانواده‌ها پرداخت و گفت: اولین مولفه لازم برای بقای خانواده‌ها، انتخاب خوب است. انتخابی که بر اساس معیارهای عقلانی شکل گرفته و در عین حال چاشنی احساس را با خود به همراه داشته باشد. همچنین تفاهم بسیار حائز اهمیت است، بقاء خانواده‌هایی که در آن زوجین سطح تفاهم پایینی دارند معمولاً مستحکم نخواهد بود. از سوی دیگر نوع نگاه در جهان بینی و حتی تفریحات و سرگرمی زوجین نیز اهمیت دارد چراکه خانواده‌هایی که از بودن با هم لذت نمی‌برند و ویژگی‌های مثبت یکسانی ندارند عملاً نمی‌توانند روابط پایدار داشته باشند.

وی همچنین این را هم گفت که از خودگذشتگی‌ها و فداکاری‌هایی که در گذشته در بین خانواده‌ها رواج داشته، امروزه جای خود را به خودخواهی‌ها و خود بینی‌ها داده است. از سوی دیگر در بسیاری مواقع والدین الگوهای خوبی برای زوجین جوان نیستند و بجای ارائه راهکار از خاتمه دادن زندگی مشترک آنها حمایت و از فرزندان خود جانب داری می‌کنند.

این متخصص روانشناسی در ادامه توصیه کرد: بنابراین حتماً نیاز است مسائل و مشکلات زوجین با یک روانشناس در میان گذاشته شود چراکه علم و تجربه و بی‌طرف بودن روانشناس می‌تواند به رفع بسیاری از مشکلات کمک کند. علیرغم اینکه هرچقدر بی‌احترامی‌ها و شکستن حریم‌های میان زوجین بیشتر شود احتمال موفقیت در ارائه مشاوره کاهش پیدا می‌کند اما هرچه زودتر اقدام به مشاوره شود تعمیر، درمان و حفظ زندگی مشترک راحت‌تر است.

مرض "خیانت"

این عضو تیم تخصصی مشاوره ازدواج و زوج انجمن ازدواج و خانواده کشور با تأکید بر اینکه خیانت زوجین به یکدیگر به هیچ وجه طبیعی نیست و به عنوان یک مرض شناخته می‌شود، ادامه داد: واقعیت این است که پس از چند سال به طور معمول آن ذوق و شوق و عطش اولیه تعدیل می‌شود اما هرچه زوجین تفاهم بیشتری داشته، از بودن با هم بیشتر لذت برده و برای اهداف مشترکشان تلاش کنند، شاهد رفتارهای وفادارانه آنها خواهیم بود. ابراهیمی مقدم همچنین توصیه کرد: هنگام بروز مسائلی نظیر بی‌وفایی‌ها، خیانت‌ها و مسائلی از این دست؛ بهتر است در گام نخست افراد خود را درگیر مسائل نکنند. گاهی به زوجین توصیه می‌شود که چشمانشان را ببندند چراکه شاید فرد نیاز داشته باشد بررسی انجام دهد و به آغوش خانواده بازگردد. گاهی عکس العمل‌های شدید و هیجانی مسائل را بدتر می‌کند. بنابراین اگر افراد با درایت به مسائل نگاه کنند احتمال مدیریت و حل مسائل افزایش پیدا می‌کند.

این متخصص روانشناسی در پایان گفت: باید تا جای ممکن "گیاها نهرز" را از "ریشه زندگی مشترک" بکنیم و به خود ریشه آب، نور و مراقبت مناسب برسانیم.